

ALPHONSI
A CARANZA
IC^{TI} HISPANI
Tractatus Novus & accuratissimus
DE PARTU
NATURALI ET
LEGITIMO:

Vbi controuersie Iuridicæ, Philologicæ, Philosophicæ, Medicæ
discutiuntur, ad FORI vsum & PRAXIM.

DE PARTVS CONCEPTIONE, FORMATIONE,
*de Fœtu in utero, de Posthumis, de Conditione partus, Expositione,
Suppositione, Ventre exsecto, Tempore partus vario (ubi & de ANNI
computatiōne prolixè agitur) Abortiuo, Monstruoso, Numeroſo par-
tu, Superſatatione, Generatione, Succubis.*

CVI PROPTER ARGUMENTI SIMILITVDINEM,
additæ sunt duæ Exercitationes

CAROLI ANNIBALIS FABROTI,
*Antecessoris Aqui-ſextienſis, de Tempore humani partus,
& de Numero puerperij.*

ci de Joseph. Morales. Arg. ensibilia

ITEM EIVSDEM

ALPHONSI A CARANZA DIATRIBA;

*Super prima TEMPORVM doctrina, aduersus DIONYSIVM PETAVIVM vbi agitur de
ANNO Hebræorum, Egyptiorum, Græcorum & Romanorum.*

COLONIE ALLOBROGUM

Ex Typographia IACOBI STOR.

M.DC.LII

ILLVSTR.

NATALIVM

SPLENDORE, ET INGENII

ATQVE CONSILII LVCE SPECTATISSIMIS VIRIS,

Senatus Supremi Hispani PRÆSIDI & CONSI-

LIARIIS: IUSTITIÆ inclytum regentibus Cla-

uum: STATVS PVBLCI Tutoribus: IVRIS &

ÆQVI Vindicibus: munificentissimis Patronis

ALPHONSVS A CARANZA I.C.

Hispanus, Cliens obsequentissimus

DICO.

N FOECVNDISSIMO, & per-
quàm lato campo Iurispruden-
tiæ, humanarum suprema scien-
tia, excelsioris Philosophiæ, Virtu-
tum omnium disciplinæ; in Pu-
blicis simul & Priuatis officiis
excellētis, Ciuitates & Rempu-
blicam, si nihil prohibeat, con-
stanter, fortiter, & peritè administrantis (in quo excel-
siorū omnis cui ingeniorū tractu nec interrupto, cultor es

LICENTIATI

DON DIDACI

VILLAVETA, CASTRO ET
RAMIREZ, QUONDAM IN HISPAN-
lensi Academia Publici Iuris Canonici Professoris in
Cathedris Decreti & Vespertina: nunc Aduocati Tri-
bunalis sanctæ Inquisitionis in Regnis Hispaniarum,
in ALPHONSI à CARANZA I. C. Hispani DISPUTA-
TIONEM de vera humani partus designatione

P R Æ F A T I O.

VI ALIORVM scriptis Præfationes præfigunt, so-
lent ea vel ab operis ipsius fructu atque utilitate, vel
ab Auctorum scientia, industria, vigiliis, & aliis con-
similibus commendare. Vnde communi conce-
lentes stylo, isthæc commixtim breui nostrâ Præ-
fatione protequemur, & forsitan aliis aptius, vt qui testes (velut a-
iunt) oculati præponendorum multis ab hinc iugiter annis. Et qui-
dem orationis nostræ initium desumendum ducimus à plurimo-
rum turbido & clamoso conquestu, altam librorum Iuris scien-
tiæ copiam incusante, & ingentem *Commentariorum, Repetitionum,*
Tractatum, Summarum, Decisionum, & Consiliorum molem præop-
ponente: & ab his subinferente, iam librorum nouam editionem
interdicendam, cum satis superque consultum sit tantis in quauis
materia editis. Sed consideratio ista (quæ ingenia præsentia & fu-
tura, per quæ Ius crescere & illustrari voluit Iustinianus, clarè præ-
cludit & obterit) à recti simul quam longè deuiat tramite, cum
mutatâ Reipublicæ vbique gentium passim formâ, & multis inde
legibus antiquatis, opus sit nouis rerum statui adaptioribus, & sub-
inde Interpretum illustrationibus. Sed & Ius Romanorum (quod

PROLEGOMENA: SYNOPSIS.

- 1 Antiqua est decertatio: Quis sit partus legitimus & naturalis?
- 2 Humana partitionis magna est incertitudo à natura, idq̄ omnibus in confesso est.
- 3 Eius reiterationem adsignauit Aristoteles.
- 4 Plures alias alij: & num. 6. aliã causam à plurimis comprobata refellit Auctor.
- 5 Aliam notat & designat à ceterorum sententiis diuersam.
- 7 Pauli Zacch. nouam sententiã improbat.
- 8 De temporibus humani partus varij varia excogitarunt.
- 9 Dissensionis causam adducit Auctor.
- 10 Philosophorum & Medicorum opiniones recenset.
- 11 Iurisconsultorum in hisce placitum, & anterioris legis XII. Tab. ostendit.
- 12 Ius patrum Septem partitum communi concinens demonstrat.
- 13 Iustinianum in Nouella 39. nil derogasse iuri communi euincit.
- 14 Eundem Iustinianum in l. 3. C. de posthum. hered. instit. interpretatur.
- 15 L. 8. tit. 33. part. 3. intel.
- 16 Lex 13. Tauri iuri communi conformis est.
- 17 Leges nostrae nil à Romanis in naturalis partus constitutione deuium continent.
- 18 Hodie à l. 13. Tauri maiores pululãt difficultates circa partus naturalis designationem & limites.
- 19 Instituti sui rationem Auctor adperit.
- 20 Qua tractanda sunt in hac disputatione enarrat.
- 21 Eorum profunditatem & difficultatem agnoscit.
- 22 Aliquorum in publicandis libris excusationes irridet.
- 23 Quod ipsi in voto fuerit huius disputationis editione declarat.

NOBILIS est & antiqua & anxieque agitata inter Philosophos & Medicos illa quaestio: Quis sit partus NATURALIS? Et inter Iurisprudentes: Quis sit LEGITIMVS? quo nomine naturalem etiam, & portenti, monstri, abortionisue expertem

CAPVT I.

DE CONCEPTIONE, ET EIVS SIGNIS ET EFFE- ctibus in Iure: deque Efformatione & Animatione foetus, & eius Motu.

SYNOPSIS.

- 1 *Conceptio hominis incerta.*
- 2 *Eius cognitio Iurisconsulto maxime necessaria.*
- 3 *Varias conceptionis definitiones refellit Auctor.*
- 4 *Traditam à Ioan. Fernelio probas & illustrat: & inde differenciam inior sômen, genituram & conceptionem eruit.*
- 5 *Conceptio velut morbus & mors tractu temporis contingit: & num. 16. ista comprobat.*
- 6 *Hæc ex diuinis litteris probare nixus fuit Bonauentura, sed male: & nu. 7. improbantur quæ ab Scoti sententia idem Bonauent. deducebat.*
- 8 *Hominis incertum conceptum & partum à Philosophis & Medicis comprobat Auctor.*
- 9 *Conceptio in septimum diem implerimū protrahitur ex Hippocr. Aristot. & Plinio Censorino & aliis: & num. 18.*
- 10 *Ferdin. Mena & Ludon. Mercad. contrarium ad seuerantes taxantur.*
- 11 *Mercadus Macrobiūm nō calluit, & eiusdem vera mens demonstratur.*
- 12 *Mercad. & Pet. Garfia ab igneratione lingua Græca decepti sunt in acceptione vocis conceptio.*
- 13 *Conceptionis terminos Galenus æsto non designauit.*
- 14 *Opinionem cōmuniter in Medicorū Scholis circumlatā Auctor impugnat*
- 15 *Aliam Bonauent. adsignantis conceptioni terminum certum explodit.*
- 17 *Regulariter mulieres plures dies in purgatione absumentes tardius concipere notat: & rationem designat à P. Garfia.*
- 19 *Nec ab his dissentit Vallesius malè perpensus à Bonauent.*
- 20 *Effluxiones improprie dicuntur abortus.*
- 21 *Intellectus ad Nouellā de restitutione & ea quæ parit vna mens. cap. 2.*
- 22 *Conceptio & post viri mortem contingere potest.*

N VLLVM negotium sine PERSONARUM, & hominis ACTIONE explicari posse discretè dixit Theophilus in

prin. instit. de iure naturali gentium, & civili. Vnde omne ius quo vtimur (hominum tantùm causa constitutum) ad PERSONARVM SUBSTANTIAM

CAROLI ANNIBALIS

FABROTI

Antecessoris Aquis-Sextiensis,

EXERCITATIONES DVÆ,

de

TEMPORE PARTVS
HVMANI

Et de

NUMERO PVERPERIÆ

(a)

ALPHONSI
ACARANZA
IVRISCONSULTI HISPANI
DIATRIBA:

*SVPER PRIMORE TEMPO-
rum doctrina, in libris Pat. Dionys. Petavij,
novissimè prostantibus, contenta:*

AVGVSTISSIMO,
SVPREMOQVE HISPAN-
niam Senatui sacrata.

